

In samenwerking met Countus keek Veeteelt naar de melkproductie per kg fosfaat. De topgrasbedrijven halen dezelfde resultaten als bedrijven waar mais een groot aandeel heeft in het rantsoen.

Countus
accountants+adviseurs

De 25 procent betere grasbedrijven produceren 190 kg melk per kg fosfaat

Fosfaatefficiënt op een grasrantsoen

Een maisrijk rantsoen levert meer melk per kg fosfaat op dan een grasrijk rantsoen. Uit de door accountant Countus geanalyseerde KringloopWijzers blijkt dat gras toch een goede keuze kan zijn.

Onder invloed van de mestwetgeving streven veel veehouders naar een hogere melkproductie per kg fosfaat met een fosfaatarmere voerstrategie. Daarbij hoeft een groot aandeel gras in het rantsoen niet nadelig te zijn in de KringloopWijzer, blijkt uit een analyse van KringloopWijzer-data van 370 melkveebedrijven met een fosfaatoverschot.

Accountant Countus voerde deze analyse uit met student Gijs Wijgerde (Van Hall Instituut, Leeuwarden). Ze verdeelden de 370 bedrijven in drie groepen, naar het aandeel gras in het rantsoen: grasrijk (gemiddeld 56% gras), maisrijk (35% gras) en gemiddeld (44% gras). De maisrijke bedrijven voldoen aan derogatie (80 procent grasland), maar ze kopen meer snijmais en andere voeders aan, licht bedrijfsadviseur Jaap Gielen van Countus toe.

Hogere plaatsingsruimte

De analyse van Countus laat zien dat de maisbedrijven de meeste melk per kg fosfaat produceren, gemiddeld 190 kg. Maar ook de 25 procent beste grasbedrijven (op basis van melkproductie per kg fosfaat)

halen hetzelfde resultaat. 'Het kan dus wel', stelt Gielen. 'Een reden is een lager fosforgehalte in het rantsoen dan gemiddeld. Verder werken een hogere melkgift en minder jongvee in hun voordeel.'

Countus keek ook naar de melkproductie per hectare, waarbij de bedrijven alle fosfaat kunnen plaatsen op eigen grond.

De maisbedrijven zijn fosfaatneutraal bij 15.200 kg melk per hectare. Dit is hoger dan bij de grasrijke bedrijven, maar lager dan bij de 25 procent beste grasrijke bedrijven. Het wordt voor de grasbedrijven nog interessanter als ze kunnen werken met de bedrijfsspecifieke gebruiksnorm (BEP) in plaats van de forfaitaire norm. Dan stijgt de fosfaatneutrale melkproductie naar 14.190 kg per hectare op de grasrijke bedrijven en zelfs 20.330 kg bij de top 25 procent. Dankzij de BEP is op de betere grasbedrijven de plaatsingsruimte fors hoger.

De betere grasbedrijven laten zien dat grasteelt wel degelijk interessant kan zijn. En dat is goed nieuws, vindt Gielen, want de wetgeving voor grondgebonden melkveehouderij stimuleert grasland. 'Gras heeft een veel gunstiger gebruiksnorm dan mais. Een melkveehouder die een deel van zijn maisland verruult voor gras, vergroot zijn plaatsingsruimte.'

Saldo per hectare gelijk

Mais levert weliswaar een hogere voederwaardeopbrengst, maar door de extra plaatsingsruimte op grasland is het saldo per hectare nagenoeg gelijk. Countus berekent de waarde op basis van de huidige mestafzetkosten op 368 euro. Gielen: 'Gemiddeld gesproken haal je met een intensief, maisrijk rantsoen meer melk per kilo fosfaat. Maar ook in een grasrijk rantsoen zijn er uitstekende mogelijkheden.'

Tabel 1 – Fosfaatefficiëntie en productieruimte van melkveebedrijven op basis van KringloopWijzer-data (bron: Countus Accountants + Adviseurs)

	grasaandeel in rantsoen			
	25% beste grasrijk	grasrijk (56%)	gem. (44%)	maisrijk (35%)
aantal bedrijven	19	76	183	112
% gras/kuilgras in rantsoen	56	56	44	35
kg melk per koe per jaar	8.775	8.225	8.591	8.928
stuks jongvee per 10 melkkoeien	6,25	6,8	6,8	6,5
fosfor (gram/kg ds) in het rantsoen	3,6	3,8	3,7	3,6
kg melk per kg fosfaat (a)	190	165	176	190
forfaitaire fosfaatgebruiksnorm (b)	88	84	82	80
BEP (kg fosfaat/ha) (c)	107	86	85	80
fosfaatneutraal bij forfaitair (kg melk/ha) (a x b)	16.720	13.860	14.432	15.200
fosfaatneutraal bij BEP (kg melk/ha) (a x c)	20.330	14.190	14.960	15.200